

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус		72/11 - 2025 16 беттің 1 беті

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

Сиплабус «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау»

Мамандығы: 09130100«Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқу түрі: күндізгі

Оқытудың нормативтік мерзімі: 3 жыл 6 ай

Циклдар мен пәндер индексі АП 13

Курс: 2

Семестр: 4

Пән: «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау»

Бақылау нысаны: Емтихан

Барлық сағат/кредит көлемі KZ:96/4

Аудиториялық: 24

Симуляция: 72

Шымкент, 2025 ж.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-І» кафедрасы «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус		72/11 - 2025 16 беттің 2 беті

«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус 2023 жылғы МЖМБС негізінде құрастырылды.

Тіркеу нөмірі № 35

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 5AB09130101 «Мейіргер ісінің қолданбалы бакалавры»

Оқытушы: Хайдаркулова Гулноза Ахматжановна

Сиплабус «Мейіргер ісі-І» кафедрасының мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 14 " 08 2025 ж.

Кафедра меңгерушісі: [Signature] Б.Д. Серикова

Сиплабус ПЦК мәжілісінде қаралды.

Хаттама № 1 " 14 " 08 2025 ж.

ПЦК төрайымы: [Signature] Г.Н. Айбекова

Әдістемелік кеңес мәжілісінде бекітілді.

№ 1 Хаттама " 14 " 08 2025 ж.

Әдістемелік кеңес төрайымы: [Signature] Г.О. Мамбеталиева

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус		16 беттің 3 беті

1.1 Оқытушылар жөнінде мәлімет

№	Аты-жөні	Ғылыми дәрежесі	Қызметі	Оқитын курсы	Электронды мекен-жайы
1.	Серикова Бағдат Джулдибаевна	магистр	Бөлім басқарушысы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	Bagi_d90@mail.ru
2	Бактияр Айгүл Өтегенқызы	Жоғары санаттағы дәрігер	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	Mers_086@mail.ru
3	Шоланбаева Назерке Жорабекқызы	магистр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	Nazzhanbolat@mail.ru
4	Хайдаркулова Гулноза Ахмаджановна	магистр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	medreferat.com@mail.ru
5	Аман Балнұр Жаксымұратқызы	магистр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	Altyn_ai1601@mail.ru
6	Қадырова Жанар Нұржауқызы	магистр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	Kadyrova.zhanar@list.ru
7	Жулбарисова Гулзада Уразқызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	zhulbarisova007@mail.ru
8	Токбай Арайлым Әбдікерімқызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	arailym_kerimovna0@mail.ru
9	Әбдіғани Алтынай Нұрбекқызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	Altyn_ai1601@mail.ru
10	Сейілхан Айдана Сейілханқызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	aidana_seyilhan@mail.ru
11	Құлжанова Жансұлу Еркінбекқызы	бакалавр	оқытушы	«Мейіргер ісі» қолданбалы бакалавр пәндері	suluzhanim@mail.ru

2. Пәннің саясаты

студент талаптарды орындауы тиіс:

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1.	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді. Оқу журналына және дәріс журналына

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус		16 беттің 4 беті

		бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студентте медициналық санитарлық кітапшаның болуы.	Медициналық санитарлы кітапшасыз студент клиниканың бөлімшесіне жіберілмейді және тәжірибелік журналға бж қойылады.
6	СӨЖ тапсырмаларын өз уақытында тапсыру.	СӨЖ өз уақытында тапсырылмаса жұмыс қабылданбайды және 0 балл қойылады.
7	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
8	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

ПӘННІҢ ПРЕРЕКВИЗИТТЕРІ МЕН ПОСТРЕКВИЗИТТЕРІ

Пәннің пререквизиттері:

1. Геронтологиядағы мейіргер ісі;
2. Әлеуметтік маңызды аурулар.

Пәннің постреквизиттері:

1. Үй жағдайындағы мейіргерлік күтім.

3. Оқыту мақсаттары:

- Паллиативтік аурулары бар пациенттерде туындайтын проблемаларды дербес шешу үшін паллиативтік бөлімшеде мейірбикелік процесті жоспарлау, ұйымдастыру, іске асыру туралы білімді қалыптастыру;
- Науқастың медициналық құжаттамасын жүргізу;
- Пациенттің медициналық құжаттамасын жүргізуге үйрету;
- Зерттеудің негізгі зертханалық және аспаптық әдістерін зерделеу.

Пәнді оқытудың соңғы нәтижесі:

Теория

1. Диагнозы мен болжамына қарамастан әрбір адамның паллиативтік және әлеуметтік көмек алу құқығын таниды; БҚ-2.
2. Өлім мен өлуге қатысты мәдени аспектілерді, паллиативтік көмектің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсінеді. КҚ-1.

Клиникалық практика

1. Соңғы сатыдағы науқастарға паллиативтік көмек көрсету кезінде этикалық қағидаттар мен нормаларды сақтай отырып, инкурабельді пациенттерге мейірбикелік күтімді жүзеге асырады және ауырсыну синдромын жою қабілетін көрсетеді; БҚ-2.
2. Пәнаралық араласудың маңыздылығын түсінеді және пациент пен оның отбасының барлық қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында көпсалалы тәсілді қолданады; КҚ-3
3. Ауру кезінде және қайтыс болған кезде ауруханада және үйде паллиативті күтім жасау саласында отбасын/пациентті оқыту және қолдау үшін әртүрлі әдістер мен әдістерді таңдайды. КҚ-5.

Құзыреттіліктер:

1. БҚ-2. Кәсібилік

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		16 беттің 5 беті

2. КҚ-1. Клиникалық мейірге ісі
3. КҚ -3. Менеджмент және сапа
4. КҚ-5. Оқыту және басшылық

Курстың қысқаша мазмұны:

1. Паллиативті көмек философиясы. 2. Паллиативті көмек пен пациенттерге күтім жасаудың мазмұны, мақсаты, мақсаттары мен міндеттері. 3. "Инкурабельді науқас". 4. Паллиативті көмекке көрсеткіштер. 5. Паллиативтік көмек көрсету тәртібі, инновациялық тәсіл. 6. Мультидисциплинарлық тәсілді (тиісті даярлығы бар дәрігерлер, медбикелер, Психолог/Психотерапевт, әлеуметтік жұмыс жөніндегі маман/әлеуметтік қызметкер, дін қызметкерлері, түрлі діни конфессиялардың өкілдері) пайдалана отырып, жан-жақты паллиативтік көмек (медициналық, психоәлеуметтік және рухани). 7. Қатерлі ісіктен емделген, бірақ химиотерапия, сәулелену, хирургиялық емдеудің салдары бар науқастарды басқару принциптері. 8. Туыстары мен еріктілерін стационарда және үйде паллиативтік көмек көрсетуге үйрету.

4.1. Аудиториялық сабақтың тақырыбы мен мазмұны

№	Тақырып	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Паллиативті көмек философиясы.	Паллиативті көмектің анықтамасы және мәні. Паллиативтік көмектің философиялық негіздері. Паллиативті көмектің мақсаттары мен қағидалары. Өмір мен өлімге деген көзқарас. Паллиативті көмектің тарихи дамуы. Паллиативтік көмек көрсету субъектілері. Паллиативті көмектің қазіргі қоғамдағы орны.	2
2	Паллиативтік көмектің этикалық қағидалары.	Этика және паллиативтік көмек ұғымдарының байланысы. Науқастың қадір-қасиетін сақтау. Пациенттің автономиясы мен шешім қабылдау құқығы. Ақпараттылық және келісім алу этикасы. Қайғы мен ауырсынуды жеңілдету – ізгілік принципі. Зиян келтірмеу (non-maleficence) қағидасы. Әділеттілік принципі. Құпиялық пен сенім. Мәдениет пен дінге құрметпен қарау. Өмір мен өлімнің табиғи циклын қабылдау.	2
3	Паллиативтік көмектің негізгі мақсаты мен міндеттері.	Паллиативтік көмектің жалпы мақсаты. Симптомдарды бақылау және жеңілдету. Психоэмоциялық қолдау көрсету. Рухани және мәдени қажеттіліктерді қанағаттандыру. Отбасына қолдау көрсету және жағдайға бейімдеу. Өмір мен өлімнің табиғи үрдісін қабылдауға көмектесу. Пациенттің құқықтары мен таңдау еркіндігін қорғау. Медициналық араласуды оңтайландыру. Командалық (мультидисциплинарлық) жұмыс жүргізу. Үзіліссіз және кезеңдік көмек көрсету.	2
4	Пациентке күтім жасаудың мазмұны мен	Пациентке күтім жасаудың мәні мен мақсаты. Пациентке holistik (жан-жақты) көзқарас. Физикалық	2

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы	72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус	16 беттің 6 беті

	принциптері.	күтім мазмұны. Психологиялық және эмоциялық қолдау көрсету. Әлеуметтік қолдау және отбасымен байланыс. Рухани және мәдени құндылықтарды құрметтеу. Күтім процесіндегі қарым-қатынастың маңызы. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету және тәуекелдердің алдын алу. Науқасқа өзін-өзі күтуге көмектесу. үтімнің үздіксіздігі мен сапасын қамтамасыз ету.	
5	"Инкурабельді науқас" ұғымының мәні мен ерекшелігі.	«Инкурабельді науқас» ұғымының анықтамасы. Инкурабельділік пен терминалды жағдай арасындағы айырмашылық. Инкурабельді науқастардың негізгі санаттары. Аурудың медициналық, физикалық және психоәлеуметтік ерекшеліктері. Науқас пен отбасының психологиялық реакциясы. Этика және инкурабельді науқастарға көмек көрсету. Медициналық көмектің шектеулері және паллиативтік қолдау қажеттілігі. Инкурабельді науқасқа күтім жасаудағы мультидисциплинарлық тәсіл. Өмір сапасын сақтау және қолдау көрсету стратегиялары. Қоғамдық көзқарас және әлеуметтік стигмалар.	2
6	Паллиативті көмекке көрсеткіштер және науқастарды іріктеу. Аралық бақылау – I.	Паллиативтік көмектің көрсеткіштерін анықтаудың маңызы. Жалпы медициналық көрсеткіштер. Онкологиялық науқастар – паллиативтік көмектің негізгі тобы. Онкологиялық емес аурулар кезіндегі көрсеткіштер. Балаларға паллиативтік көмек көрсетудегі ерекшеліктер. Психоәлеуметтік және рухани көрсеткіштер. Науқастың клиникалық жағдайын бағалау критерийлері. Науқасты паллиативтік көмекке бағыттау кезеңдері. Сұрыптау (триаж) принциптері және этикалық аспектілері. Көмектің басталуы мен аяқталуына негіз болатын факторлар.	2
7	Паллиативтік көмек көрсету тәртібі мен ұйымдастырылуы.	Паллиативтік көмекті ұйымдастырудың құқықтық және нормативтік негіздері («Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі (2020 ж.), ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрықтары мен клиникалық хаттамалары № ҚР ДСМ-168/2020). Паллиативтік көмектің деңгейлері. Медициналық персоналдың жауапкершілігі мен рөлі. Науқастың жағдайын кешенді бағалау тәртібі. Күтім жоспарын құрастыру және оны орындау механизмдері. Паллиативтік көмекті құжаттау және есеп жүргізу.	2
8	Паллиативтік көмектегі инновациялық тәсілдер мен технологиялар.	Инновация ұғымы және паллиативтік көмек саласындағы маңыздылығы. Телемедицина және қашықтан бақылау жүйелері. Симптомдарды бақылауға арналған цифрлық құрылғылар. Мобильді	2

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		16 беттің 7 беті

		паллиативтік бригадалар жұмысының жаңашылдығы. Ақылды жүйелер (Smart Care) және жасанды интеллектті қолдану. Электронды медициналық құжаттама және ақпараттық жүйелер. Виртуалды шындық (VR) және ауырсынуды жеңілдету әдістері. Оқу мен тренингтегі инновациялық платформалар. Пациент пен туыстарға арналған мобильдік қосымшалар.	
9	Мультидисциплинарлық тәсілдің теориялық негіздері.	Мультидисциплинарлық тәсіл ұғымының анықтамасы. Мультидисциплинарлық тәсілдің қалыптасу тарихы. Паллиативтік көмектегі мультидисциплинарлық команданың маңыздылығы. Командалық жұмыстың негізгі қағидаттары. Команда құрамына кіретін мамандар және олардың рөлі. Мультидисциплинарлық тәсілдің тиімділігі мен артықшылықтары. Командалық үйлестіру және коммуникация. Мультидисциплинарлық тәсіл мен интердисциплинарлық тәсілдің айырмашылығы.	2
10	Мультидисциплинарлық топ құрамындағы әр маманның рөлі.	Мультидисциплинарлық топ ұғымы және қызметінің маңызы. Жетекші рөлдегі дәрігердің міндеттері. Мейіргердің (медбикенің) рөлі және жауапкершілігі. Психолог немесе психотерапевтің рөлі. Әлеуметтік қызметкердің рөлі. Дін қызметкері немесе рухани кеңесшінің қызметі. Еріктілердің (волонтерлердің) атқаратын қызметі. Командалық жұмыстағы үйлестіруші (координатор) рөлі. Маманаралық өзара әрекеттестік пен шекараларды сақтау. Науқас пен отбасын командалық жұмысқа тарту.	2
11	Жан-жақты паллиативтік көмектің құрылымы (медициналық, психоәлеуметтік және рухани).	Жан-жақты паллиативтік көмек ұғымы және оның маңызы. Медициналық көмектің негізгі бағыттары. Ауырсынуды басқару және симптоматикалық ем. Медициналық күтім мен мейіргерлік қызмет. Психологиялық қолдаудың мазмұны. Науқас туыстарына психологиялық қолдау көрсету. Әлеуметтік қолдау құрылымы. Науқастың әлеуметтік мәртебесін сақтау жолдары. Жан-жақты көмекті ұйымдастырудағы командалық тәсіл.	1
12	Онкологиялық науқастарды емнен кейінгі басқару принциптері. Аралық бақылау – II.	Емнен кейінгі кезеңнің ерекшеліктері. Ем салдарынан пайда болатын асқынулар және олардың сипаты. Медициналық бақылаудың үздіксіздігі. Симптоматикалық және оңалту шараларын ұйымдастыру. Психологиялық бейімделуді қолдау принциптері. Интердисциплинарлық топпен кешенді басқару. Оңалту және өмір сапасын жақсарту стратегиялары.	1
13	Ем салдарынан зардап шегетін пациенттерге	Емнен кейінгі асқынулардың түрлері мен себептері. Физикалық зардаптар және олармен күресу тәсілдері.	1

ONTÜSTİK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		16 беттің 8 беті

	күтім мен қолдау.	Созылмалы ауырсынуды басқару принциптері. Психозмоциялық зардаптар және науқастың психологиялық қолдауы. Мейіргерлік күтімнің ерекшеліктері.	
14	Пациенттің туыстары мен еріктілерін паллиативтік көмекке үйрету әдістері.	Паллиативтік көмекке қатысушыларды оқытудың маңыздылығы. Үйде күтім көрсетудің негізгі қағидалары мен міндеттері. Оқытуға дейінгі туыстар мен еріктілердің психологиялық дайындығы. Мейіргерлік оқыту бағдарламасының құрылымы. Дәріс және семинар сабақтары. Симуляциялық (жаттығу) тренингтер және шеберлік сағаттары. Бейнематериалдар мен нұсқаулықтарды қолдану. Онлайн оқыту платформалары мен қашықтықтан қолдау. Еріктілердің этикалық және коммуникативтік дайындығы. Үйренушілерге әдістемелік көмек және тұрақты қолдау көрсету	1
Барлығы:			24

4.2. Симуляцияның тақырыптық жоспары

№	Тақырып	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Кіріспе. Паллиативтік көмек философиясы.	Паллиативті көмектің анықтамасы және мәні. Паллиативтік көмектің философиялық негіздері. Паллиативті көмектің мақсаттары мен қағидалары. Өмір мен өлімге деген көзқарас. Паллиативті көмектің тарихи дамуы. Паллиативтік көмек көрсету субъектілері. Паллиативті көмектің қазіргі қоғамдағы орны.	6
2	Паллиативтік көмектің этикалық қағидалары.	Этика және паллиативтік көмек ұғымдарының байланысы. Науқастың қадір-қасиетін сақтау. Пациенттің автономиясы мен шешім қабылдау құқығы. Ақпараттылық және келісім алу этикасы. Қайғы мен ауырсынуды жеңілдету – ізгілік принципі. Зиян келтірмеу (non-maleficence) қағидасы. Әділеттілік принципі. Құпиялық пен сенім. Мәдениет пен дінге құрметпен қарау. Өмір мен өлімнің табиғи циклын қабылдау.	6
3	Паллиативтік көмектің негізгі мақсаты мен міндеттері.	Паллиативтік көмектің жалпы мақсаты. Симптомдарды бақылау және жеңілдету. Психозмоциялық қолдау көрсету. Рухани және мәдени қажеттіліктерді қанағаттандыру. Отбасына қолдау көрсету және жағдайға бейімдеу. Өмір мен өлімнің табиғи үрдісін қабылдауға көмектесу. Пациенттің құқықтары мен таңдау еркіндігін қорғау. Медициналық араласуды оңтайландыру. Командалық	6

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		16 беттің 9 беті

		(мультидисциплинарлық) жұмыс жүргізу. Үзіліссіз және кезеңдік көмек көрсету.	
4	Пациентке күтім жасаудың мазмұны мен принциптері.	Пациентке күтім жасаудың мәні мен мақсаты. Пациентке holistik (жан-жақты) көзқарас. Физикалық күтім мазмұны. Психологиялық және эмоциялық қолдау көрсету. Әлеуметтік қолдау және отбасымен байланыс. Рухани және мәдени құндылықтарды құрметтеу. Күтім процесіндегі қарым-қатынастың маңызы. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету және тәуекелдердің алдын алу. Науқасқа өзін-өзі күтуге көмектесу. үтімнің үздіксіздігі мен сапасын қамтамасыз ету.	6
5	"Инкурабельді науқас" ұғымының мәні мен ерекшелігі.	«Инкурабельді науқас» ұғымының анықтамасы. Инкурабельділік пен терминалды жағдай арасындағы айырмашылық. Инкурабельді науқастардың негізгі санаттары. Аурудың медициналық, физикалық және психоәлеуметтік ерекшеліктері. Науқас пен отбасының психологиялық реакциясы. Этика және инкурабельді науқастарға көмек көрсету. Медициналық көмектің шектеулері және паллиативтік қолдау қажеттілігі. Инкурабельді науқасқа күтім жасаудағы мультидисциплинарлық тәсіл. Өмір сапасын сақтау және қолдау көрсету стратегиялары. Қоғамдық көзқарас және әлеуметтік стигмалар.	6
6	Паллиативті көмекке көрсеткіштер және науқастарды іріктеу.	Паллиативтік көмектің көрсеткіштерін анықтаудың маңызы. Жалпы медициналық көрсеткіштер. Онкологиялық науқастар — паллиативтік көмектің негізгі тобы. Онкологиялық емес аурулар кезіндегі көрсеткіштер. Балаларға паллиативтік көмек көрсетудегі ерекшеліктер. Психоәлеуметтік және рухани көрсеткіштер. Науқастың клиникалық жағдайын бағалау критерийлері. Науқасты паллиативтік көмекке бағыттау кезеңдері. Сұрыптау (триаж) принциптері және этикалық аспектілері. Көмектің басталуы мен аяқталуына негіз болатын факторлар.	6
7	Паллиативтік көмек көрсету тәртібі мен ұйымдастырылуы.	Паллиативтік көмекті ұйымдастырудың құқықтық және нормативтік негіздері («Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» ҚР Кодексі (2020 ж.), ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің бұйрықтары мен клиникалық хаттамалары № ҚР ДСМ-168/2020). Паллиативтік көмектің деңгейлері. Медициналық персоналдың жауапкершілігі мен рөлі. Науқастың	6

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		16 беттің 10 беті

		жағдайын кешенді бағалау тәртібі. Күтім жоспарын құрастыру және оны орындау механизмдері. Паллиативтік көмекті құжаттау және есеп жүргізу.	
8	Паллиативтік көмектегі инновациялық тәсілдер мен технологиялар.	Инновация ұғымы және паллиативтік көмек саласындағы маңыздылығы. Телемедицина және қашықтан бақылау жүйелері. Симптомдарды бақылауға арналған цифрлық құрылғылар. Мобильді паллиативтік бригадалар жұмысының жаңашылдығы. Ақылды жүйелер (Smart Care) және жасанды интеллектті қолдану. Электронды медициналық құжаттама және ақпараттық жүйелер. Виртуалды шындық (VR) және ауырсынуды жеңілдету әдістері. Оқу мен тренингтегі инновациялық платформалар. Пациент пен туыстарға арналған мобильдік қосымшалар.	6
9	Мультидисциплинарлық тәсілдің теориялық негіздері.	Мультидисциплинарлық тәсіл ұғымының анықтамасы. Мультидисциплинарлық тәсілдің қалыптасу тарихы. Паллиативтік көмектегі мультидисциплинарлық команданың маңыздылығы. Командалық жұмыстың негізгі қағидаттары. Команда құрамына кіретін мамандар және олардың рөлі. Мультидисциплинарлық тәсілдің тиімділігі мен артықшылықтары. Командалық үйлестіру және коммуникация. Мультидисциплинарлық тәсіл мен интердисциплинарлық тәсілдің айырмашылығы.	6
10	Мультидисциплинарлық топ құрамындағы әр маманның рөлі.	Мультидисциплинарлық топ ұғымы және қызметінің маңызы. Жетекші рөлдегі дәрігердің міндеттері. Мейіргердің (медбикенің) рөлі және жауапкершілігі. Психолог немесе психотерапевтің рөлі. Әлеуметтік қызметкердің рөлі. Дін қызметкері немесе рухани кеңесшінің қызметі. Еріктілердің (волонтерлердің) атқаратын қызметі. Командалық жұмыстағы үйлестіруші (координатор) рөлі. Маманаралық өзара әрекеттестік пен шекараларды сақтау. Наукас пен отбасын командалық жұмысқа тарту.	6
11	Жан-жақты паллиативтік көмектің құрылымы (медициналық, психоәлеуметтік және рухани).	Жан-жақты паллиативтік көмек ұғымы және оның маңызы. Медициналық көмектің негізгі бағыттары. Ауырсынуды басқару және симптоматикалық ем. Медициналық күтім мен мейіргерлік қызмет. Психологиялық қолдаудың мазмұны. Наукас туыстарына психологиялық қолдау көрсету. Әлеуметтік қолдау құрылымы.	4

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		16 беттің 11 беті

		Науқастың әлеуметтік мәртебесін сақтау жолдары. Жан-жақты көмекті ұйымдастырудағы командалық тәсіл.	
12	Онкологиялық науқастарды емнен кейінгі басқару принциптері.	Емнен кейінгі кезеңнің ерекшеліктері. Ем салдарынан пайда болатын асқынулар және олардың сипаты. Медициналық бақылаудың үздіксіздігі. Симптоматикалық және оңалту шараларын ұйымдастыру. Психологиялық бейімделуді қолдау принциптері. Интердисциплинарлық топпен кешенді басқару. Оңалту және өмір сапасын жақсарту стратегиялары.	4
13	Ем салдарынан зардап шегетін пациенттерге күтім мен қолдау.	Емнен кейінгі асқынулардың түрлері мен себептері. Физикалық зардаптар және олармен күресу тәсілдері. Созылмалы ауырсынуды басқару принциптері. Психоэмоциялық зардаптар және науқастың психологиялық қолдауы. Мейіргерлік күтімнің ерекшеліктері.	4
14	Пациенттің туыстары мен еріктілерін паллиативтік көмекке үйрету әдістері.	Паллиативтік көмекке қатысушыларды оқытудың маңыздылығы. Үйде күтім көрсетудің негізгі қағидалары мен міндеттері. Оқытуға дейінгі туыстар мен еріктілердің психологиялық дайындығы. Мейіргерлік оқыту бағдарламасының құрылымы. Дәріс және семинар сабақтары. Симуляциялық (жаттығу) тренингтер және шеберлік сағаттары. Бейнематериалдар мен нұсқаулықтарды қолдану. Онлайн оқыту платформалары мен қашықтықтан қолдау. Еріктілердің этикалық және коммуникативтік дайындығы. Үйренушілерге әдістемелік көмек және тұрақты қолдау көрсету.	4
Барлығы:			72

5. Әдебиет:

Негізгі әдебиеттер:

1. Мухамбетжанова, А. С. Паллиативті көмек және онкологиялық науқастарға күтім жасау [Мәтін] : оқулық / А. С. Мухамбетжанова, Г. Е. Жумина . - Караганда : ТОО "Medet Group", 2021. - 414 с.
2. Щеткина, Е. А. Әлеуметтік-маңызы бар аурулар [Мәтін] : оқу құралы / Е. А. Щеткина. - Караганды : АҚНҰР, 2020. - 332 б.
3. Щеткина, Е. А. Социально-значимые заболевания [Текст]: учебное пособие / Е. А. Щеткина. - Караганда: АҚНҰР, 2020. - 340 с.
4. Сединкина, Р. Г. Терапиядағы мейіргер ісі «Кардиология» бөлімі : мед. училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / Қаз. тіліне ауд. Қ. Қ. Тұрлыбеков. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2015. – 256 бет +эл. опт. диск
5. Дәріс кешені «Кардиологиядағы, онкологиядағы және неврологиядағы реабилитация және мейірбикелік күтім» пәні бойынша: дәріс кешені = Лекционный комплекс по

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус		72/11 - 2025 16 беттің 12 беті

дисциплине — «Реабилитация и сестринский уход в кардиологии, онкологии и неврологии» : лекционный комплекс / Мейірбике ісі кафедрасы анестезиология және реаниматология курсымен . – Шымкент : ОҚМФА, 2015. – 82 бет с

Қосымша әдебиеттер:

1. Қарқынды емдеу бөлімшесінің мейіргері [Мәтін] : практикалық нұсқаулық / Ред. В. Л. Кассиль., қаз. тіліне ауд. У. Е. Ибраев. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2016. – 312 бет
2. Мамандандырылған медбикеліккүтімді ұйымдастыру : мед. колледждер мен училищелерге арналған оқу құралы / Н. Ю. Корягина [ж. б.]; ред. басқ. З. Е. Сопина; жауапты ред. С. Қ. Мұратбекова; қаз тіліне ауд. А. Р. Құспанова, Б. Т. Алпыспаева ; РФ білім және ғыл. министрлігі. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2015. – 432 бет с.
3. Повышение качества медицинской помощи и безопасности пациентов в медицинских организациях: наглядное руководство / пер. с англ. Г. Э. Улумбековой; под ред. С. С. Панисар. – М. : ГЭОТАР – Медиа, 2016. – 160 с.

6. Бағдарламамен қамтамасыз ету және Интернет ресурстар:

1. «BooksMed» электронды кітапханасы
2. «Web of science» (Thomson Reuters)
3. «Science Direct» (Elsevier)

7.Курстың аттестациясы:

Шолу

Қорытынды баға келесі компоненттерден тұрады (салыстырмалы салмағы):

- Ағымдағы бақылау 1 (ТК А (дәрістер): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу.
- Ағымдағы бақылау 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу
- Аралық бақылау
- Қорытынды емтихан: қорытынды тест және билет бойынша жауаптар

Салмағы

Бағасы	Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест)	Салмағы
ТК 1 (ТК А (дәрістер, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу)	Сыни талдаудағы 3 тапсырма: -бақылау сұрақтары, - тапсырма -тесттер	20%
ТК 2 (ТК С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, тәжірибелік дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және құзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Диспутацияланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	20%
АБ-1, АБ-2.	Курстық тесттер	20%
Емтиханға жіберу рейтингісі		Х60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тесттер (384 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, ситуациялық есептер	Х 40%
Курстық қорытынды бағасы		0-100 балл

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус		16 беттің 13 беті

Аттестация

Рейтинг шкаласы

Әріптік баға жүйесі	Сандық эквивалент	Баллдар (%-дық көрсеткіш)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	Қанағаттанарлық
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлықсыз
F	0	0-24	
Бағалау критерилері	Өте жақсы «A»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда Қанағаттанарлықсыз «FX» - «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда		

Пән бойынша қорытынды баға мынадай формула бойынша бақылаулар нысандарының белгіленген қатынасына сүйене отырып ресми ведомостьқа енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = (ТК (аудиториялық, семинарлар) + ТК Симуляция + ТК (аралық бақылау) = РД (жіберу рейтингі) x 60% + баға (Э x 40%)

Емтихан: қорытынды тест

Оларды орындау жөніндегі әдістемелік нұсқаулар (ұсынымдар):

Аудиторияға (дәрістерге, семинарларға) дайындық кезінде берілген үлестіру материалын мұқият оқып, қайталау)

Бағалау критерилері:

Қорытынды тест: барлық курстың білімі мен түсінігін тексеруге.

Тестте 50-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 балл.

Тапсыру мерзімі:

Орындалған тапсырмаларды жүктеу үшін белгіленген мерзім: оқу курсын аяқтаған сәттен бастап екі апта. Уақытында тапсырылмаған жағдайда төмендеу коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75-0,9

8. Оқыту және сабақ беру әдістері

- Аудитория: дәріске шолу.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы «Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		72/11 - 2025 16 беттің 14 беті

• **Симуляция:** шағын топтарда оқыту, командада жұмыс істеуге негізделген оқыту, симуляциялық оқыту, клиникалық оқыту, ауызша сұрау, практикалық процедураларды меңгеруді бағалау.

Қолданылатын әдістер мен технологиялар

- **Small group learning (SGL)** - шағын топтарда оқыту;
- **Cased-based learning (CBL)** - нақты жағдайлар әдісі;
- **Task-based learning (TaskBL)** - коммуникативтік тапсырмалар әдісі;
- **Team-based learning (TBL)** - командада жұмыс істеуге негізделген оқыту әдісі;
- **Problem-based learning (PBL)** - проблемалық оқыту әдісі;
- **Simulation training (ST)** - симуляциялық оқыту;
- **Clinical training (CT)** - клиникалық оқыту;
- **Training based on competence (TBC)** - құзыреттілікке негізделген оқыту;
- **Credit-modular training (CMT)** - кредиттік-модульдік оқыту.

Студенттердің білім деңгейін және білімін бағалауға арналған бағалау әдістері мен технологиялары

- **Multiple Choice Questions – MCQ)** - көптеген таңдау тест сұрақтары;
- **Oral asking (OA)** - ауызша сұрау;
- **Short Answer Questions (SAQ)** – қысқа жауаптар;
- **Short case (SC)** - Нақты жағдайдың қысқаша сипаттамасы;
- **long cases (LC)** – үлкен құрылымсыз кейстер;
- **Short essay questions (SEQ)** – қысқа жауапты эссе;
- **Objective Structured Clinical Examination – OSCE)** - объективті құрылымдық клиникалық емтихан;
- **Skills Assessment Station (SAS)** – практикалық дағдыларды бағалау станциясы;
- **Oral report – OR)** - презентация;
- **Oral examination – OE)** - ауызша емтихан;
- **Mini clinical evaluation exercise (MiniCEX)** - мини-клиникалық емтихан;
- **Direct Observation of Procedural Skills (DOPS)** - практикалық процедураларды меңгеруді бағалау •
- **(AI - assessment interview) бағалау сұхбаты** - оқытушының/куратордың резидентура тыңдаушысымен әңгімелесу, оның мақсаты білім алушының қызметін және оны түзету жолдарын талқылау болып табылады
- **(SA - Self Assessment) өзін-өзі бағалау** - білім алушының өз жұмысын бағалау, оқу прогресін сыни тұрғыдан түсіну мақсатында, білім алу үшін дербестік пен жауапкершілікті арттырады, күшті және әлсіз жақтарын хабардар етуге көмектеседі. Көбінесе қорытынды бағаны қалыптастырудың бөлігі ретінде қолданылады.
- **(SP – standart patient) Стандартталған пациент** - білім алушының құзыреттілігін бағалауға және оқытуға қатысатын арнайы дайындалған адам.
- **(PA - portfolio assessment) портфолио бағасы** – білім алушылардың жетістіктерін бақылау және бағалау нысаны, өзін-өзі бағалауды қоса алғанда, оқу-танымдық қызметтің материалданған өнімдері бойынша қоса берілген күш-жігер нәтижелері бойынша оқудағы прогрестің дәлелі.
- **(PA - Peer Assessment) әріптестерді бағалау** – резидентура тыңдаушыларына бір-бірінің оқу тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін әріптестерді бағалау. Бағалау әріптестерді бағалау процесіне тартуға және бір-бірінің жұмысын сын тұрғысынан пайымдауға бағытталған.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша силлабус		16 беттің 15 беті

Қосымша-1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жаксы	Өте жаксы
ОН1	Диагнозы мен болжамына қарамастан әрбір адамның паллиативтік және әлеуметтік көмек алу құқығын тану.	Диагнозы мен болжамына қарамастан әрбір адамның паллиативтік және әлеуметтік көмек алу құқығын білмейді.	Диагнозы мен болжамына қарамастан әрбір адамның паллиативтік және әлеуметтік көмек алу құқығын қанағаттанарлық деңгейде біледі.	Диагнозы мен болжамына қарамастан әрбір адамның паллиативтік және әлеуметтік көмек алу құқығын жаксы біледі.	Диагнозы мен болжамына қарамастан әрбір адамның паллиативтік және әлеуметтік көмек алу құқығын өте жаксы біледі.
ОН 2	Өлім мен өлуге қатысты мәдени аспектілерді, паллиативтік көмектің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсіну.	Өлім мен өлуге қатысты мәдени аспектілерді, паллиативтік көмектің негізгі ұғымдары мен принциптерін түсінбейді.	Өлім мен өлуге қатысты мәдени аспектілерді, паллиативтік көмектің негізгі ұғымдары мен принциптерін қанағаттанарлық деңгейде түсінеді.	Өлім мен өлуге қатысты мәдени аспектілерді, паллиативтік көмектің негізгі ұғымдары мен принциптерін жаксы түсінеді.	Өлім мен өлуге қатысты мәдени аспектілерді, паллиативтік көмектің негізгі ұғымдары мен принциптерін өте жаксы деңгейде түсінеді.
ОН3	Соңғы сатыдағы науқастарға паллиативтік көмек көрсету кезінде этикалық қағидаттар мен нормаларды сақтай отырып, инкурабельді пациенттерге мейірбикелік күтімді жүзеге асыру және ауырсыну синдромын жою қабілетін көрсету.	Соңғы сатыдағы науқастарға паллиативтік көмек көрсету кезінде этикалық қағидаттар мен нормаларды сақтай отырып, инкурабельді пациенттерге мейірбикелік күтімді жүзеге асырады және ауырсыну синдромын жою қабілетін көрсете алмайды.	Соңғы сатыдағы науқастарға паллиативтік көмек көрсету кезінде этикалық қағидаттар мен нормаларды сақтай отырып, инкурабельді пациенттерге мейірбикелік күтімді қанағаттанарлық деңгейде жүзеге асырады және ауырсыну синдромын жою қабілетін қанағаттанарлық деңгейде	Соңғы сатыдағы науқастарға паллиативтік көмек көрсету кезінде этикалық қағидаттар мен нормаларды сақтай отырып, инкурабельді пациенттерге мейірбикелік күтімді жүзеге асырады және ауырсыну синдромын жою қабілетін жаксы көрсете алады.	Соңғы сатыдағы науқастарға паллиативтік көмек көрсету кезінде этикалық қағидаттар мен нормаларды сақтай отырып, инкурабельді пациенттерге мейірбикелік күтімді жүзеге асырады және ауырсыну синдромын жою қабілетін өте жаксы көрсете алады.

ONTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Мейіргер ісі-1» кафедрасы		72/11 - 2025
«Паллиативтік көмек және онкологиялық бейіндегі пациенттерге күтім жасау» пәні бойынша сиплабус		16 беттің 16 беті

			көрсетеді.		
ОН4	Пәнаралық араласудың маңыздылығын түсіну және пациент пен оның отбасының барлық қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында көпсалалы тәсілді қолдану.	Пәнаралық араласудың маңыздылығын түсінбейді және пациент пен оның отбасының барлық қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында көпсалалы тәсілді қолдануды білмейді.	Пәнаралық араласудың маңыздылығын түсінеді және пациент пен оның отбасының барлық қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында көпсалалы тәсілді қолдануды қанағаттанарлық деңгейде біледі.	Пәнаралық араласудың маңыздылығын түсінеді және пациент пен оның отбасының барлық қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында көпсалалы тәсілді қолдануды жақсы біледі.	Пәнаралық араласудың маңыздылығын түсінеді және пациент пен оның отбасының барлық қажеттіліктерін қанағаттандыру мақсатында көпсалалы тәсілді қолдануды өте жақсы біледі.
ОН5	Ауру кезінде және қайтыс болған кезде ауруханада және үйде паллиативті күтім жасау саласында отбасын/пациентті оқыту және қолдау үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдерді таңдау.	Ауру кезінде және қайтыс болған кезде ауруханада және үйде паллиативті күтім жасау саласында отбасын/пациентті оқыту және қолдау үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдерді таңдауды білмейді.	Ауру кезінде және қайтыс болған кезде ауруханада және үйде паллиативті күтім жасау саласында отбасын/пациентті оқыту және қолдау үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдерді таңдауды қанағаттанарлық деңгейде біледі.	Ауру кезінде және қайтыс болған кезде ауруханада және үйде паллиативті күтім жасау саласында отбасын/пациентті оқыту және қолдау үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдерді таңдауды жақсы біледі.	Ауру кезінде және қайтыс болған кезде ауруханада және үйде паллиативті күтім жасау саласында отбасын/пациентті оқыту және қолдау үшін әртүрлі әдістер мен тәсілдерді таңдауды өте жақсы біледі.